

Tellen of snappen?

Edward Groenland

In hun interessante artikel werpen de beide auteurs de vraag op of Q-methodologie als een *mixed method-benadering* moet worden opgevat (kwalitatieve en kwantitatieve benaderingen worden in verbondenheid, maar sequentieel gebruikt) of dat het hier gaat om een '*quali-quantologische*' benadering. In het laatste geval stellen de auteurs het proces voor als één waarbij het kwalitatieve en het kwantitatieve zowel procedureel als conceptueel in elke stap van het onderzoeksproces zijn verweven. Er zijn argumenten om deze laatste benadering te verwerpen.

Bij een kwantitatieve benadering wordt de wereld waarin zich onderzoekbare fenomenen voordoen, geïnterpreteerd als één waarin de karakteristieken ervan meetbaar zijn door te tellen: we leren iets over het fenomeen door gebruik te maken van het getallenuniversum. Daarbij veronderstellen we ook dat we het verschijnsel in delen uiteen moeten nemen om het te begrijpen.

In het kwalitatieve perspectief ontstaat begrip en inzicht door het te onderzoeken fenomeen in een sociale context te plaatsen. Het getallenuniversum bestaat in deze benadering in wezen niet. Door het verschijnsel als geheel te beschouwen (Gestalt), en door de interpretatie te baseren op de interactie tussen verschijnsel en menselijke actoren, verkrijgt de onderzoeker dit inzicht.

Het is nu van groot belang om consequent te zijn: de onderzoeker dient telkens vanuit één, bewust gekozen perspectief het verschijnsel te benaderen. De keuze hangt namelijk samen met het type informatie (kennis en inzichten) dat men wil verkrijgen. In de kwantitatieve benadering gaat het om de vraag: hoeveel, hoe vaak (niveauschatters), en de sterkte en richting van (causale) verbanden tussen concepten. Met andere woorden: *in welke mate* leidt een factor tot een bepaald eindeffect in een conceptueel model. In de kwalitatieve benadering is het type informatie wezenlijk anders. Dan is de vraag aan de orde *op welke wijze* (volgens welk causaal mechanisme) een factor tot een bepaald eindeffect in het conceptueel model leidt.

Kort gezegd: willen we *tellen* of *snappen*? Of willen we beide? In het laatste geval twee aparte onderzoeken uitvoeren, met elk hun eigen doelstelling, onderzoeksvragen, conceptueel model, steekproefopzet en analysestrategie.